

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-nj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő. Ide intézendők a reklamációk is.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben — vidékről pedig a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál, a szerkesztőségben, valamint Zichermann H. közvetítő irodájában is.

Név nélkül, vagy bérmentlenül beküldött levelek nem vétetnek figyelembe.

Kéziratok vissza nem adatnak

Királyi tábla.

Debreczen nem könnyen kapott királyi táblát. Pedig egyetlen egy város sem mondhatta el annyi joggal, hogy ő nem magának kéri az új felső bíróságot, mint Debreczen, mely egy nagy területű, a magyar állam életében még ezentul hatalmas tényezővé fejlődő országrész hatalmas emporiuma. Mindazáltal kétszer készült el a királyi táblák szétosztásáról szóló törvényjavaslat, a nélkül, hogy az új felső bírósági székhelyek között Debreczen neve ott lett volna.

Ekkor a debreczeni sajtó, s néhány vidéki lap felemelte szavát. Folyt a tinta, fogyott a nyomda festék. Rivalis városok helyi nagyságai gunyosolylyal szemlélték az erős agitációt. Pedig az csakugyan erősnek bizonyult. A sajtó szavára megmozdult a debreczeni nehéz mozgású társadalom s mint a csendes tóba vetett kő, a megindult társadalmi mozgalom eszméje mind szélesebb-hatalmasabb hullámokat vetett. Talpra állott egész északkeleti Magyarország, melynek színe java adott egymásnak az ország fővárosában találkozót amaz óriási küldöttségben, mely Debreczen jogait érvényesítendő, megdöntetlennel bizonyosságot tett arról a történelmi igazságról, hogy északkeleti Magyarországnak mellözhetetlen székhelye Debreczen.

Ekkor a gunyosoly elmúlt s a debreczeni sajtó cikkei a legilletékesebb helyen az ügynek megfelelő állandó figyelemben és méltatásban részesültek. Büszke öntudattal mondhatjuk ezt ma el, nem azért hogy lapunk mellett propagandát csináljunk, mert hiszen a nehéz küzdelemben hűség és vitéz osztályosaink valának többi lap társainak is: hanem most figyelmeztetni akarjuk a nagy Debreczent, annak társadalmát épp úgy, mint különösen és első sorban hatósági köreit, hogy ne kicsinyelje sajtójának érdekei iránt való közegét és magában gyenge, de a szabad szó ereje által gyakran legyőzhetlen hatalmát.

Soha még oly mértékben nem vette hasznát Debreczen és a mögötte álló nagy országrész sajtója kitartó munkásságának, mint a királyi tábla kérdésében. Most már az ige testté lőn. A debreczeni királyi táblának szervezése is immár kezdetét vette s java részben be is fejeztetett a kinevezések tulnyomó nagy részének megtörténtével. Ha e kinevezéseket figyelemmel vizsgáljuk, igazán számszorosán büszke lehet reá a debreczeni társadalom, hogy sajtója szavára hallgatva, félretette az ősi fatalismust s erős hatalmas mozgalomban szállott sikra a maga s az általa képviselt nagy ország-rész érdekében.

Ime, a királyi táblának most már a végrehajtás stadiumában levő szétosztása körül tett összes intézkedésekből teljesen világos, hogy Magyarországnak — a főváros után — legelső királyi táblája Debreczenben lesz. Erre mutat nemcsak a kinevezéseket tartalmazó rendeletben követett sorrend, hanem mindenképp az az örömdetes tény, hogy a kir. főügyészség éppen a debreczeni kir. tábla mellett szervezetik s úgy a debreczeni kir. főügyészség hatásköre nemcsak a debreczeni, hanem a nagyváradi kir. tábla területére is ki fog terjedni. Erre mutat a debreczeni kir. főügyészi állás betöltése is. Debreczeni királyi főügyészsé, a magyar ügyészi karnak irodalmi és gyakorlati téren egyaránt egyik legnagyobb kitűnése, Cserna Vincze nevezetett ki, a ki rangban és tekintélyben közvetlenül Kozma Sándor az ügyészségi szervezet eddigi feje után következnek.

A tanácselnöki állások betöltése is csak megerősít bennünket abban az örömdetes tudatban, hogy a debreczeni kir. tábla, melynek felállítása is annyi megannyi kétségbe és nehézségbe ütközött, a legelső felső bírósága leend az országnak. A budapesti kir. táblának legkitűnőbb polgári és legnagyobb tekintélyű bírói elnöké Csathó Ferencz és Széll Farkas lesznek a mi királyi táblánk

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezések.

— Egy volt vörös sapkástól. —
 XXXII.

A veres pántlikások.

Közelebb olvastam valamelyik fővárosi lapban egy cikket »a debreczeni híres veres sapkásokról«.

Az illető összetévesztette a »veres sapkásokat« a veres pántlikásokkal, s összetévesztik mások is, nem lévén bizonyosan kellő tudomásuk arról, hogy voltaképen kik voltak a veres sapkások és a veres pántlikások?

Felvilágosítom tehát a tévedőket s elmagyarázom, hogy a veres sapkás más s a veres pántlikás ismét más volt.

Lássuk tehát először a veressapkásokat.

A veres sapkások voltak a IX-ik zászlóaljbeli rendes honvédek, mely zászlóalj, mint már előbbeni közleményeim valamelyikében elmondottam, Kassán alakult, Borsod, Zemplén, Abauj, Sáros-megyékből s a Debreczenben általam és néhány társam által részint önkéntesen beállott, körülbelül 150 főre tehető mindannyi jeles fiatal emberekből.

Azt is elmondottam, hogy először tíz zászlóalj alakult. E tíz zászlóalj honvédeinek egyforma ruházata volt s kilencz zászlóaljnak egyforma kék sapkája, a IX-ik zászlóaljnak pedig (mi okból azt már nem tudom) veres sapkája és e miatt kapta a IX-ik zászlóalj a »veres sapkás« elnevezést, mely elnevezés a szabadságharcz végéig rajta maradt.

Igaz, hogy mint fentebb mondtam, debreczeniek is voltunk a veres sapkás (IX-ik) zászlóaljnban, de azért — a veres sapkásokat nem lehetett »debreczeni veres sapkások«-nak elnevezni, hanem vagy az igazi néven IX-ik zászlóaljbelieknek, vagy az általánosan felvett elnevezésen »veres sapkásoknak« (de nem debreczeni) említeni.

És ezen (mondjuk mindig az általános elnevezést) veressapkások három évre állottak be, és eskettettek fel a haza szolgálatára.

A veres pántlikások pediga debreczeni nemzetőrökből alakították össze magokat (a nemzetőrök fiataljai) s mint önkéntes nemzetőrök három hónapi szolgálatra, úgy emlékezem szeptember hónapban vitettek Arad alá Lippára.

Csak emlékezem, mondom, mert mi veres sapkások már azon időben jó távol voltunk

Debreczentől, Fehértemplomban s bizony ellenség közepette, nem nagyon sokat tudhattunk a debreczeniekről.

A veres pántlikások voltak tehát a »debreczeniek«, nem pedig a veres sapkások, s veres sapkások voltak a IX-ik zászlóalj honvédei, a veres pántlikások pedig a debreczeni nemzetőrök önkéntesei.

Ezen debreczeni veres sapkások között, kiknek tisztje volt Simonffy Imre királyi tanácsos polgármester ur — többen voltak tanuló és deakkori társaim közül, úgy mint Szathmáry Sándor volt főszámvevő, Alibán Mihály volt takarékpénztári könyvelő, Mészáros László volt bírósági végrehajtó, Juhász Lajos volt törvényszéki iroda-igazgató, Bayler István volt katonaszállásolási biztos és többen s a még életben levő Tüdös József városi számvevő, Kiss Imre nyugalmazott pénzügyi titkár.

De majd el is felejtkeztem egy szintén veres pántlikás hős vitézről, pedig holtomig bántott volna lelkiismeretem, ha meg nem emlékezem róla. — Ez pedig nem más, mint az én régi jó barátom, a még most is (hála Istennek) élő, a debreczeni közkörház érdemes gondnoka (ugyan ki ne ismerné) Rápolyi Nagy Károly, kit általános néven Rápartí Nagy Karolynak hívnak.

tanácselnökei s mi mondhatjuk magunkénak a magyar bírói kar e két büszkeségét. Utánuk méltán sorakozik többi kir. táblai bírónk diszes csoportja s felső bíróságunk elnöke büszkén és teljes reménységgel nézhet a vezetése alatt kifejtendő működés elé s ha királyi táblánk bírói kara első folyamodásos bíróságaink s ügyvédi karunk néhány kitünő tagjával kiegészítetik, a debreczeni királyi tábla működése lesz a leghatásosabb argumentum a decentralisatio helyessége mellett.

A felsőbíróságok szétoztása mindamellett első sorban semmi egyéb, mint adminisztratív javítása igazságszolgáltatásunknak. Igazi áldásait a jogkereső közönség akkor fogja élvezni, ha *minél előbb* követni fogja az *eljárások reformja*; ha a polgári perrendtartás nemcsak — a sommás, hanem a rendes eljárás alá tartozó ügyekben is teljesen a szóbeliség alapelveire lesz fektetve, ha a bünvádi eljárásban a felső fokon is megvalósul a szóbeliség és közvetlenség. Ekkor fog a királyi táblai székhelyek központi jelentősége is teljes mértékben kidomborodni és akkor fog Debreczen társadalma is még igazabb örömmel és elismeréssel visszaemlékezni arra, hogy most egy éve végre erejének tudatára ébredt.

Hol van és mióta polgári házasság? A képviselőház legutóbbi költségvetési tárgyalásai alatt ismét sokszor emlegették a polgári házasságot. Erdemes tehát összeállítani, hogy hol és mióta van polgári házasság? Hollandiában és nyugatfrieslandban már háromszáz év előtt, 1580. április 1-én hozott be a fakultatív polgári házasság; mégis, kétszázharmincz évet magába foglaló időszak volt szükséges arra, hogy századunk elején egész Németalföldön a kötelező polgári házasság törvény útján életbe lépjen. Angliában igaz, a kötelező polgári házasság szintén korán — 1658. augusztus 24-ikén — és minden hosszadalmas előzmények nélkül, emelkedett törvényerőre. De a zápos forradalmi napokban kivívott szabadsalom nem volt hosszú életű, mert 1753-ban olyanná vált a helyzet, hogy a katolikusok és disszidensek kényszerítve voltak a házasságokat anglikan papok előtt kötni. Csak 1836-ban, jelesül Russel lord indítványa és Peel Róbert fá-

radozása következtében sikerült megint az angolok számára a fakultatív polgári házasságot törvényes uton behozni. A katolikus Franciaországban az ügy megoldása abban a körülményben nyert tetemes megkönnyítést, hogy az ottani klérus és kormány, ambár a tridentini zsinat határozatai alapján a házasságot szentségnek ismerték el, kijelentették, hogy a házasulandóknak kinyilvánított házasságkötési szándékuk — consensus matrimonialis — oly szerződést képez, mely csak a kath. pap megaláldása következtében válik szentséggé. Mindazonáltal a nagy francia forradalom volt az, mely 1792. szeptember 20-án szerzett először érvényt a tannak, hogy a házasság megkötését az állam kezébe kell adni az egyház helyett. Németországban, hol mint protestáns államban Rómának meglehetősen csak másodrendű befolyása van polgári házasságot csak 1876. január 1-én hirdették ki. Végül a katolikus Olaszországban 1866. január 1-én, Spanyolországban pedig 1882-ben lépett életbe a kötelező polgári házasság.

A tarifa-kérdés megoldása. A tarifa-conflictus-ban, melyet egyik éber szemű osztrák lap az által idézett föl, hogy rájött a magyar teherárú-díjszabásnak Ausztria érdekeit illető káros határozományaira s Baquehemnek »figyelmébe ajánlotta« a már jó ideje érvényben levő magyar tarifát, ami nem lehet valami hízelgő az osztrák kereskedelemügyi miniszterre, — a »Wiener Allg. Ztg.« elmés megoldást ajánl. Tény, írja, hogy az osztrák és magyar kormányok közt meg egyezés létezik arra nézve, hogy a tarifa-ügyben a szabad rendelkezési jogot kölcsönösen főtartják. Magyarország e jogát a legkiterjedtebb mérvben érvényesítette, Ausztria pedig eddig csak korlátozott mérvben, de most már Ausztria is igyekezni fog a tarifa-szabadságból folyó minden consequentiát levonni. Ha megteszi, meg lesz oldva a conflictus. — Így gondolja ezt a bécsi lap, ha nem is írja ki egészen.

*** A hármasszövetség hadereje.** A német parlament katonai bizottságának előadója következő nyilatkozatot terjesztette a kormány elé: Az orosz haderő háboruban az 1889-iki mozgósítási terv szerint 2.579.000 ember. — Németország 2.800.000 egész 2.900.000 embert állíthat a harcztérre. A szövetségesek és pedig Ausztria-Magyarország 1.150.000, Olaszország 1.090.000 s így a szövetségesek együttvéve 5.140.000 ember felett rendelkeznek háboru idején. — Ezek ellen Oroszország 2.579.000, Franciaország 3.226.000, tehát összesen 5.805.000 emberrel bír, s így együtt keressen 660.000 katonával erősebbek a hármasszövetségnek.

BELFÖLD.

A munkás betegsegélyezésről szóló törvényjavaslat részlete tárgyalását a kormánypart utóbbi értekezletén befejezte s egyttal azt is elhatározta, hogy a mennyiben a házban a javaslatnak a közgazdasági bizottsághoz való visszautasítását hoznak javaslatba, ehhez nem fog hozzájárulni.

Választási mozgalmak. Trecsén-vármegye kisüzaujhelyi választó-kerületében e kormánypart Udránszky Péter földbirtokost léptette föl, a mérsékelt ellenzéki Zmeskál Zoltán ellenében. Az új-aradi kerületben Kovacsics Gyula kormányparti jelölt visszalépett s helyette gr. Hadik Sándort jelölte a kormánypart.

Tüntetés Bethlen Gábor mellett. Kis-Küküllő vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy közszeretethen álló főispánjukat, gf. Bethlen Gabort, harmincz tagu küldöttséggel fel fogják kérni, hogy engedjen a vármegye legbensőbb óhajtasának és maradjon meg továbbra is állásában. Elhatározták azt is, hogy a vármegye kérésének támogatására feliratot intéznek a belügyminiszterhez, arra kéréve őt, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel hasson oda, hogy gf. Bethlen Gábor állásában megmaradjon.

KÜLFÖLD.

Porosz miniszterválság. A Rhein-Courier-nak jelentik Berlinből, hogy Gossler kultuszminiszter állása a legutóbbi képviselőházi tanácskozások alatt nagyon meggingott. Lemondása eddig még nem befejezett dolog, minthogy utódját illetőleg ez ideig nem történt megállapodás. A mint lakad alkalmas ember a kultuszminiszteri tárcza elvállalására, Gossler azonnal be fogja adni lemondását.

A szerb kormányválság. A regensek határozottan ellenzik az eddigi kormány újalakítását. Riszties hír szerint nagyon rosszálja a radikálisok egy részének magatartását. Különben nem igaz, hogy az egész kabinet lemondott. A kormány ezt csak bejelentette. Gyája megkapta a Takova-rend csillagkeresztjét. A radikális pártban ugy vélekednek, hogy Gyája energikusabb magatartásu kabinetet szeretne alakítani. Gyája csak azért mond le, hogy ez által lehetővé tegye egy radikálisabb kormány megalakítását.

Szaádullah basa temetése. Az öngyilkos bécsi nagykövet holtteste szombaton reggel érkezett haza Konstantinápolyba. A pályaudvarból néhány óra mulva katonai pompával, számos főméltóság kíséretében, az Aja Szófia-meesetbe vitték a halottat, a hol isteni-

Meg is érdemelte a jellemző elnevezést, mert fiatal baka korában bizony pecczes gyerek volt ő, s a mellett a szabadság-harcban nem csak vitéz, de bátor katona is. Mindenki tudja róla, hogy Lippánál egy maga széjjel vert egy szakasz zsilkovicsot, hát még az uhlánusokat.

Ezt az én régi jó bajtársamat én már több ízben sarkaltam, hogy a debreczeni verespántlikások viselt dolgait írja le, boesássa nyilvánosságra, hadd tudja még a debreczeni fiatalság, milyen lelkes magyarok, milyen vitéz hősök voltak azok a debreczeni verespántlikások, az ő elődeik.

De hát ugy látom, hogy ő is épen csak olyan keveset gondol azzal, mint a még életben lévő többi verespántlikások.

Volt, nincs.

Hjah! tempora mutantur!

Kapross Gábor.

A forró földöv flórája.

Irtia és a »Csokonai-kör« jan. 29-iki estélyén fölolvasta. **Dr. Kenézy Gyula.**

(Folytatás és vége.)

A trópus alatt a pázsítfélék, a füvek sokkal hatalmasabb fajok által vannak képviselve, mint nálunk. — Itt sem ritkaság derékgig erő-

kaszó, ott pedig sok helyen 2—3 méter magas fű takarja a földet. Tudva most azt, hogy az erős törzs építése mily nehéz az egyenlítő körül, nem esodálhatjuk, hogy ott igen sok a futó növény. Apró nem maradhat a növény, mert a sok és magas szálu falevegőt, világosságot egyaránt eltakar, elvon előle, kénytelen azért más módon segíteni magát. A meleg földöv minden erdeje telve van ilyen futó növényekkel, melyeket egy szóval liánáknak hívnak. — Bármily fa alkotja ez erdőt, azok keresztül-kasul átvannak szöve-fonva ilyen liánakkal, amelyek között még a büszke pálmáknak is van képviselője, a futó-pálma. — Azzal azonban, hogy a fára felfut, nem nyert sokat a növény. Neki szabad levegő, világosság kell virágának, gyümölcsének kifejlesztéséhez.

Azért ezek a liánák, amelyek néha karvastagságuk, — nem elégszenek meg azzal, hogy a fákat befogják, az erdőt beszövik, hanem virágaikat a fák között lecsüngő, vékony ágakon fejlesztik, amelyek csüngő virágkosarakhoz hasonlítanak. — Ez a sok felfutó, lecsüngő, kanyargó növény adja meg a tropikus erdőnek a jellegét. Van liána, amely körül-folyja a fát, mint a komló, vagy a folyó fű; van, amely kéregbe kapaszkodó gyökereket

fon, van olyan, amely két oldalra kapaszkodó ágakat fejleszt, s azokkal a támaszul szolgáló fához magát hozzá öleli, van olyan, amelyek kapaszkodó karjaiból egész hálót sző a fa körül, hogy helyzetét biztosítsa.

A virágzat színe a meleg éghajlat alatt sokkal élénkebb. Általában az ég kékebb, a fű zöldebb, a virág tarkább ottan, mint minálunk. Hogy ott miért tarkább a virág, talán azt is tudhatjuk. A legtöbb növény csak akkor terem jó magot, vagy egyáltalában csak akkor terem, ha virágát bizonyos állatok, vagy rovarok, pillangók, vagy kis madarak látogatják.

Nálunk is van erre példa. — Ha a piros lóhere virágát tüll-takaróba kötjük, ugy, hogy a földi méh ne férjen hozzá, a virág meddő marad, nem hoz magot. A rovar közvetíti a himporknak a bibéhez jutását. — Ez a délvidéki virágoknál is így van. — Ott azonban a már ismertetett viszonyok miatt az idővel nagyon takarékosan kell bánni, a virág élete rövid. Igyekezik azért tarka-barka külsejével magára vonni a rovar, vagy más állat figyelmét. Erre való a szín. A szeszélyes alak pedig megvédi őt a hivatlan tolokodóktól.

Ha nyitott a virág, akkor sok élelmes rovar beleköltözik s azt a kis mézet, amiért

tisztelet volt. Innét a gyászmenet Mahmud szultán mauzoleumához vonult, a hol mintegy két heti herceze-hurca után a halottat nyugalomra tették.

Baross mellett.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara gyűlése.
Debreczen, febr. 3.

Az egész országban nagy visszatetszést szült az alsó-ausztriai ipartársulat azon mozgalmá, mely tiltakozva a Baross által január elsején életbe léptetett új áru-díjszabás ellen, az illetékes osztrák miniszterhez folyamodik, hogy fejtsse ki minden tevékenységét az új áru-díjszabás megszüntetésére.

Ez osztrák mozgalom minél inkább terjed, annál több elismerés érkezik az ország minden részéből Barosshoz.

A mit nemrég a *kassai* keresk. és iparkamara tett, azt tette tegnap a debreczeni is: az új áru-díjszabást teljes elismerésének és hálás köszönetének kifejezésével helyesli, s ennek határozott fenntartását kéri.

A rendkívüli közgyűlés lefolyása a következő volt.

Jelen voltak: Sesztina Lajos, dr. Király Ferencz, Szabó Kálmán, Benyáts Emil, Novelli Ede, Szikszai Lajos, Erber Vilmos, Flezsár Ignác, Eklí Gábor, Katona József, Petó István, Boldog István, Pongó Lajos, Salánky Ferencz, Lőrincák László, Gerébi Fülöp, Bechert Manó, Vágó Andor.

Sesztina Lajos elnök a gyűlést megnyitván, dr. Király Ferencz titkár szakszerűen ösmertette az ügy állását. Ugyanis a folyó év január 1-én életbelépett új áru-díjszabás lényegesen megkönnyíti a magyar termékek kivitelét s a forgalom 30—35%^{ra} tehető kedvezményben részesül. Az új áru-díjszabás tudvalevőleg zónákra van beosztva, éppen úgy mint a személy-forgalom, a mi oly lényegesen megkönnyíti kivitelnünk helyzetét, hogy minden tekintetben üdvösnek mondható.

Azonban az alsó-ausztriai iparegyesület mult hó 20-án tartott közgyűlésében kimondta, hogy az új áru-díjszabásunk Ausztriára nézve *sérelmet* képez s feliratot fognak intézni az osztrák kereskedelemügyi miniszterhez, hogy működjük közre e díjszabás megváltoztatására.

Ez nemcsak *illetéktelen* beavatkozás, de igazságtalan is, mit számos példa bizonyít. — Persze az osztrákoknak nem tetszik, hogy ez által a mi iparunk és kereskedelmünk lényegesen

gesen emelkedik s kevésbé leszünk rájuk szorulva.

Eleinte a debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara nem tekintette oly fontosnak az alsó-ausztriai iparegyesület ez illetéktelen beavatkozását, de most már az egész országnak tiltakoznia kell ellene. Kaas Ivor báró a képviselőház mult hó 17-iki ülésén interpellációt intézett a miniszterelnökhöz, kérdést intézve hozzá, hogy a kormány hogy vélekedik az alsó-ausztriai ipartestület magatartásáról és az új áru-díjszabásról. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a magyar kormány egyetért a Baross politikájával s semmi idegen beavatkozást nem tűr.

Az osztrákok tulkapásukban már annyira mentek, hogy nemcsak az említett iparegyesület, de a közönség és a bécsi községtanács is minden uton-módon oda akar hatni, hogy a Baross intézkedése megváltoztattassék. Az 1878. évi 20. t.-cz. 1. szakaszába ütközönek mondják az új törvényt, de ez nem áll, mert a szakaszban nincs egyetlen szó sem, mely a Baross intézkedésébe ütköznék. A mi vámpolitikánk semmi módon nem fektethető olyan alapra, mint az osztrák s a törvény sem ismer e tekintetben közösséget Ausztriával.

Ezelőtt nem volt biztos alapra fektetve a szállítás s szükséges volt e reform, mert iparosaink így azonnal át tudják tekinteni a forgalmat, mely most már nincs annyi esélynek kitéve, mint eddig; tehát az új tarifa nagy mértékben megkönnyíti a kivitelt. — E kérdés össze van forrva a mi szabad rendelkezési jogunkkal, melyből nem szabad engednünk semmit.

Sesztina Lajos röviden összefoglalta a dr. Király Ferencz szavait, melyekből világosan kiténik, mily méltatlanság volt az osztrákok tiltakozása. Ezt azonban örvendetes jelenségnek is lehet mondani, mert azt látjuk belőle, hogy ők irigylük a mi haladásunkat. — Baross az új rendelkezéssel csak azt bizonyította, hogy ügyünket komolyan fogja föl, a miért a debreczeni keresk. és iparkamara el nem mulaszthatja, hogy ragaszkodását és elismerését ki ne fejezze neki éppen most, midőn az osztrák tulkapás sérteni igyekszik őt.

Dr. Király Ferencz bejelenti, hogy a debreczeni szappanos ipartársulat kifejezte csatlakozását a kereskedelmi és iparkamara mozgalmához.

Ezután egyhangulag fogadták el a következő határozati javaslatot, mely Barosznak megküldetik:

»Nagyméltóságú miniszter ur!

Az alsó-ausztriai iparegyesületek és ipari szaktestületek, valamint az osztrák sajtó részéről nagyméltóságod személye és közgazdasági alkotásai ellen intézett alaptalan vádak és indoktalan támadásokkal szemben erkölcsi és hazafias kötelességünknek ösmerjük a tisztelettel alulirt kereskedelmi és iparkamara az érintett vakmerő célzatos támadásokat visszautasítani s mai napon tartott rendkívüli közgyűlésének egyhangulag hozott határozata alapján kijelenti, hogy nagyméltóságodnak nemzetgazdasági és közforgalmi politikáját minden részében és irányában, különösen pedig a f. évi január 1-én életbe lépett vasuti áru-díjszabást teljes elismerésének és mélyen érzett hálás köszönetének kifejezése mellett helyesli, magáévá teszi s annak határozott fenntartását kéri.

Midőn erről nagyméltóságodat értesíteni öszinte bizalmunk és ragaszkodásunk nyilvánításával szerencsénk van, egyszersmind kérjük, hogy hazánk közgazdasági önállóságának és reorganizációjának nagy munkáját a megkezdett irányban minden idegen befolyástól menten, változatlanul tovább folytatni méltóztassék.

A debreczeni keresk. és iparkamara.

A közgyűlés Baross éltetésével ért véget.

Mi előre jelezzük, hogy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara csatlakozni fog a Baross mellett megindított országos akcióhoz, mely visszatorlásul fog szolgálni az osztrákok vakmerő tulkapására és önzésére. — Szombati vezérezikkünkben kifejtettük, hogy milyen álláspontot foglalunk el Barossal szemben s kijelentettük, hogy az összes miniszterek közt Baross az, a ki legméltóbb a nemzet támogatására. Így tehát csakis helyeselni fogjuk a debreczeni kereskedelmi és iparkamara határozatát, annál inkább, mert a kamara Magyarország közgazdasági önállóságát hangsúlyozza. Ezt pedig a mi politikai programunk magába öleli!

Ujdonságok.

* **A főiskola köréből.** A főiskolai tanárkarok közös gyűlése Sass Béla theol. akadémiai és Nagy Zsigmond főgymnaszumi tanárok székfoglaló értekezésének megtartására jövő február hó 21-ét tűzte ki, illetőleg ajánlotta főt, püspök ur elé.

* **Egyházkerületi küldöttség.** A mult évi okt. hó 23—25. napjain tartott tiszán-

az igazi felkeresi, hamar elpusztítják. Ha azután jön a várva-várt, látja az üres kamarát, szó nélkül odább áll. — A virág alakja azért olyan, hogy csak az a rovar vagy pillangó fér hozzá sajátágosan fejlődött szedőjével a nectariumhoz, amely egyttal képes a himport is tova szállítani.

Ismeretes dolog, hogy délen nemcsak a növényzet tarkább, hanem az állatok is pompásabb külsővel bírnak. — De amíg a virágra előny az, ha feltűnő színét távolról meglátják: az állatoknak p. o. egy tarka papagálnak nem igen lehet haszna abból, ha a kánya messziről meglátja. De nem is arra való nekik az a tarka ruha, a mit az ott lakó ember a saját díszítésére is felhasznál.

A zöld fa lomb között élő madarak színe zöld, a tarka virágokat keresőké a szívárvány színeivel ragyog. Az az a környezethez hasonló ruhájuk elrejtí őket a vizsga szem elől, menedéket ad nekik. Hogy ez csakugyan úgy van, bizonyítják a papagályok. Ezek t. i. mindannyian tarka-barkák, amelyek a fákön élnek. Két családjuk azonban egészen elüt tőlük. Az egyik egy éjjeli papagáj sötét tollazattal, a másik egy földlakó, egyszerű porszinű ruhában.

Amellett nemcsak a szín, hanem az alak is védi sokszor az állatokat. Vannak rovarok, amelyek egy zöld levélhez, még pedig azon fának a zöld leveléhez hasonlítanak a csaló-dásig, a melyen élnek. Mások, amelyek az erdő földjén keresik az élelmüket, fa ág darabkához, vagy száraz levélhez hasonlítanak. Sőt vannak rovarok, amelyek más meg nem ehető rovarok vagy pillangókhöz hasonlítanak annyira, hogy felületes szemlélés mellett összetéveszthetők.

A viszonyok ügyes felhasználásának nagyon szép példáját látjuk egy Ausztráliában élő madaron, a talagella tyukon. Ez a talagella olyan nagyságu, mint a tuzok, s abban is valódi tyuk, hogy a repülés nem kenyer. Ahova csak lehet, gyalogszerrel megy és ha repülnie kell is, csak rövid távolságokra száll.

Tudvalevő, hogy Ausztráliában, főleg tavasszal hallatlan szárazságok szoktak lenni, úgy hogy mértőföldre terjedő kerületben nincs egy csepp víz. A repülő madár még könnyebben segíthet magán, de mit csináljon a szegény talagella, kivált a költés ideje alatt. — A vizig egy fél nap, vagy még több is; vissza ugyanannyi.

Addig bizony minden tojása megzapol s

kezdheti újra az egészét. No de nem esett a talagella a feje lágyára, segít ő magán. Tavasszal a kakas egy 1.5 méter magas, megfélelő széles halmot rak lehullott falevelekből.

A boglyában néhány nap alatt megindul a korhadás s az egész halom állandóan egy hőfokra melegedve marad, mint a mi kertészeink dudvából készült melegágya.

Ekkor aztán előjő a jézeze is és 15—20 ctm. mély gödröcskéjébe a boglyának egy tojást toj. Ezt ismétli 8—10 naponként egy néhány-szor, a boglya pedig áveszi az anya-madár szerepét, szépen kikelti a tojást.

A kis talagella csirke, mint a fűj fiu, világra jötte után, — felfogva inséges helyzetét, elindul a maga lábán s megkeresi mindennapi élelmét. — A szülők pedig nem kénytelenek a sanyaru viszonyok között vagy az utódok életét feláldozni, vagy a magokét igaz ok nélkül elveszíteni.

Ezzel a néhány példával azt a kulesot kívántam volna megmutatni, amely a természetnek látszólagos titkait tárja fel előttünk. Annyi talán az elmondottak után is kétségtelen, hogy a szervezetek minden körülmény között igyekeznek a helyes utat az egyén és a faj fenntartására megtalálni.

tuli egyházker. közgyűlés jegyzőkönyvének 390. számú határozata szerint a szatmári felsőbb leánynevelő intézet anyagi ügyeinek tanulmányozása ügyében Kiss Áron esperes ur elnöklése alatt Tóth Sámuel egyházker. tanácsbíró urak küldettek ki nevezett városba. A küldetés február 4-én száll ki Szatmárra s ott elvégezvén teendőit, elintézi egyszersmind a Benesik István esperes ur vámfalusi ügyét is.

* **A segédtanító.** A hivatalos lap a kultuszminiszter egy rendeletét közli, mely egy igen általános érdekű kérdéssel: a segédtanítók ügyével foglalkozik. Igen sok helyen, különösen kisebb falukban, a segédtanító nem egyéb: mint a népoktatás elhanyagolt voltának egyik legszembeötlőbb bizonyossága. Sok olyan hely van tudniillik, a hol a segédtanítói állás rendszeresítve nincsen, hanem a rendes tanítónak megengedik, hogy saját költségén tetszés szerint való segédet fogadjon maga mellé. Így jutnak azután az iskolába gyakran olyan emberek, kiknek a négy elemi iskola elvégzéséből áll összes képzettségük. Emlékeznünk egy esetre, a mikor egy nem is szegény község egy csizmadiát állított az iskolájába s mikor ez a dolog nyilvánosságra hozott, az előjáróság nagy indignációval kelt a csizmadi tanítói képességeinek védelmére. A miniszteri rendelet a segédfogadásnak illeténi módját éppen azért kárhóztatja, mert a felsőbb hatóság ez eljárás mellett sem a segédek törvényszabta képzettségét, sem javadalmazását nem ellenőrizheti. Az ilyen segédtanítók alkalmazása különben ellenkezik a törvénnyel is, melynek értelmében segédtanítókul csak okleveles tanítók avagy preparandiát végzett egyének hívhatók meg és e meghívás a községi vagy felekezeti iskolaszék hatáskörébe tartozik. — A segédtanító alkalmazása körül mutatkozó visszaéléseknek megszüntetésére felkéri a miniszter az illetékes egyházi főhatóságokat, megyei és városi közigazgatási bizottságokat.

* **A hercegprimási szék betöltése.** Bonce Ferencz miniszteri tanácsos már e napokan Esztergomba utazik, hogy mint kiküldött primaciális kormánybiztos megkezdje működését. Bonce küldetése ez alkalommal előre láthatólag hosszú időre fog terjedni, mert az új primás kinevezetése csak hosszú idő kérdése s egy év lefolyása előtt alig nyer megoldást. Most természetesen se vége, se hossza a kombinációknak, melyek az új esztergomi ersek kinevezéséhez fűződnek. Magassabb egyházi körökben komolyabban csak Schlauch nagyváradi, Császka szepesi és Hornig veszprémi püspök kinevezéséről beszélnek. Az esztergomi hangulat után ítélve, ott Zalka győri püspök kinevezését vennék a legszíveseb-

ben és sokan, különösen az alsóbb papság körében, biznak is jelöltjük kinevezetésében.

* **Uj vasut.** A Debreczen-érmeiléki vasut társaság szakemberei ma kezdik meg az új vasut trassirozását. E vasut Debreczenből Nagy-Létán, Hosszu-Pályán keresztül Nagy-Váradig terjedne, hossza 12800 km., magassága 1288 m. lenne.

* **A telefon terjedése hazánkban.** Azok a javítások, melyeket az utóbbi időben a telefon és microphon-készülékeken tettek, lényegesen elősegítették a kezdetben oly gyéren alkalmazott telefon kiterjedését; pedig alig van ország, melyben több szükség lenne ezen kényelmes és aránylag olcsó közlekedési eszközre mint nálunk, ha tekintetbe vesszük, az urilakok, uradalmi igazgatóságok vagy más épületektől rendszerint távol eső majorokat, gazdasági udvarokat, malmokat gyárakat stb. Az utóbbi évben azonban ez irányban is lényeges haladást tapasztalunk, a mit azon adatok is igazolnak, melyek szerint egyedül a budapesti Deckert és Homolka cég körülből 480 km. telefon-vezetékét épített a múlt évben 152 központi és egyszerű állomással. A nevezett cég ugyanis a közép-tiszai, szolnok-esztergomi, Tisza balparti, Sebeskörös, törökbecsei ármentesítő és a szegszárd-bátai Dunavégtől társulat nagyobb és kiterjedtebb hálózatán kívül még több nagyobb és terjedelmesebb központi hálózatot épített gróf Eszterházy Miklós Mór, gróf Széchenyi és Nádasdy urak, báró Spainger és Stummer urak, továbbá Urbán, Rohonczy, Bischitz János és Oeskay urak birtokain és több kisebb vezetékét 15 kilométer alatt.

* **Színház.** Tegnap ismét telt ház előtt adták Sudermann nagyhatású színművét, a *Beesület*-et. — Szombaton *Püspöki Imre* jutalomjátékul a *Színházi képtelenség* című mulatságos bohózat kerül színre. A debreczeni közönség körében mozgalom indult meg, hogy Püspöki jutalomjátéka minél jobban sikerüljön. *Silasi* Irén jutalomjátéka, a mint halljuk, a *Nimiche* című operette lesz, melyet már 8 év óta nem adtak Debreczenben.

* **Eltévedt késszurás.** Tegnap este nagyokat ivott a kut-utczai Kállay-féle kocsmában három kőmives legény. De mikor hazafelé mentek a dárídó után, a nyíl-utczában nagyon feltámadt *Deli* Józsefben az érzés és szóvitába kerekedett két társával. Ezek is be voltak esipve és nem vették tréfára a dolgot. Ra rohantak *Deli* Józsefre, ki erre kirántotta a kését és azzal akart védekezni a sürű botütések ellen. A zajra kijött a házból *Erdélyi* Zsuzsika és a kapuból nézte a verekedést. — *Deli* József az uteza közepéről a gyalogjáróra huzódott két társa elől, de ezek követték s káromkodva salapáltak fitykőseikkel a feje fölött. *Deli* erre dühbe borult s magasra emelte a kését, de egy botütés elcsavarta a karját és a szurás a kapuban álló *Erdélyi* Zsuzsikát érte, ki nem tudott elég gyorsan elmenekülni. — A leány jobb karjának vastag husát keresztül szarta a dühöngő, kit aztán a lárma elősietett rendőrök bekísértek a városházára. A megsebesült leányt azonnal ápolás alá vették. — Sérülése aggasztó.

* **Fellázadt iskolásleányok.** Nagy zenedülést csaptak a napokban az atheni felsőbb iskolás leányok. Ugyanis a Trikupis kormány bukása után az a tanító-testület is elbocsátott, mely az előbbi közoktatásügyi miniszter alatt működött. Új tanítótestület hozták tehát az atheni felsőbb leányiskolákba is, és ezt a leányok nem akarták tűrni. Testületileg vonultak a közoktatásügyi miniszteriumhoz és azzal fenyegetőztek, hogy addig nem mennek iskolába míg a régi tanítókat vissza nem hozzák. A miniszteriumot nagyon meglepte a leányok erélyes és határozott fellépése és meg is ígérték, kivánságaikat teljesíteni fogják.

* **A söprés és porolás ártalmai** kiváló figyelmet érdemelnek. A fölvert por izzgatja s bántja a tüdőt, a szemet; a porral együtt elszálló baktériumok pedig — pl. a padlóra jutott tüdővész-bacillusok — fertőzéssel fenyegetik azokat, a kik a port belélegzik. Erre tekintettel a bécsi orvosok (II. kerületiek)

iratot intéztek a polgármesterhez, a melyben a következőket sürgetik: a házak folyosóin vízzel telt kőpöladák álljanak; a portörölő rongyokat ruhát, ágyneműt ne porolják a folyosón s a lépcsőházban; a folyosókat, lépcsőket nedves ruhával töröljék fel s ne söprjék szárazon, hanem nedves fűrészpórral; az utcákat se söprjék úgy, mint eddig, port verve fel, hanem inkább vízzel mossák le az utat.

* **A trónörökös kocsisa,** Brattfisch József most a budaiakat szorakoztatja német nótáival. Van egy négy tagból álló zenekara megnyerő külsejű, válogatottan öltözött bécsi fiukból s ezek grinzingi négyes név alatt működnek. Brattfisch maga minden második vagy harmadik zenedarabnál a közönség köréből az emelvényre lép s folyton növekedő tetszés mellett adja elő válogatott dalait, melyek elég kedélyesek ugyan, de mind csak az egyetlen Bécses és a bécsi jó vért dicsérik. Rudolf trónörökösötől kapott aranyóráját, melynek monogrammja apró gyémántokkal dúsán van kirakva Schumtzki vendéglős minden előadaskor körülhordozza s mutogatja.

* **Egy helybeli iparosunk győzelme.** A H.-Böszörményben építendő gör. kath. templom építését három pályázó közül mint legjutányosabban vállalkozó Szöllösy János városunk egyik ismert építész nyerte el.

* **Fiatál öngyilkos.** Karczagon a napokban Gál János alig 15 éves suhanc két zsák búzát emelt el a más kamrájából éjnek idején észrevétlenül s miután a szomszéd udvaron levő szénaboglya tövében rejtette el ragadmányát, kezdett belőle vigan lenni. Ennek oka azonban mihamar kitudódott és apja kemény dorgálása és a büntetésből való felelem a szerencsétlen ifju kezébe kötelet adott, — melylyel örökre elnémította felemét és szegyen-érzetet.

* **Halálozások.** Következő három gyászjelentést kaptuk: „A legmélyebb fájdalommal tudatjuk forrón szeretett férjem és atyánknak kedves vóm és sógoromnak néhai Polgár ALBERT ISTVÁNNAK folyó hó 1-én, délután 1/4 órakor, 49-ik, példás házassága 25-ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett váratlan elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó hó 4-én, délután 2 órakor Csokonai-utczai 1460. sz. házunktól a nagytemplomban tartandó rövid gyászszertartás után a hatvan-utczai sirkertben fognak örök nyugalomra betetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és ösmerőseinket, az elhunytak pályatársait és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Anyósa Özv. Török Andrásné és szeretett sógora Török Lajos gyermekeivel. Bánatos neje: Özv. Albert Istvánné, sz. Török Juliánna. Gyermekei: István, Juliánna, Erzsébet, László, Bella és Gyula. Áldás és béke hamvaikra.” A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* „Mint gyermekek, testvér, nagypapa, sógor s több rokonok mely fájdalommal jelentjük MISKÓLCZI JÁNOS volt kiscsapó-utczai leánytanítónak f. hó 2-án, életének 67-ik, tanítóságunk 42-ik, bus özvegyiségének 3-ik évében, hosszas betegeskedése, közelebb 5 napig tartó súlyos szenvedése után bekövetkezett csendes halálát, lelke felszáll Jézusához, ki megmondá régen, boldogok kik a gyermekek gondját magukra veszik. Hült tetemei a boldogultnak február hó 4-én, szerdán délután 3 órakor a kis-csapó-utczai iskola háztól a kistemplomban tartandó rövid ima után, a czepléd-utczai sirkertben fognak örök nyugalomra letetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket pályatársait és a résztvevő közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. február 2. Testvére: Miskólczi Maria, Domokos Lajos férjével, Sógor: Özv. Forgács Sándor gyermekeivel. Unokája: Szentimrei Jenő. Gyermekei: Miskólczi László gáborjánai lelkész. Ottília férjével Szentimrei Györggyel, gyámleánya: Forgács Eszter. Áldás és béke hamvaikra!” A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

* Apróságok.

A nyeres asszony. Egy hölgy, ki sokat szeret beszélni, így szól egy urhoz:

»Ugyan kérem, ha én férfi volnék, minő állást adna nekem?»

»Egy siketnéma intézet igazgatójává nevezném ki.»

»Es miért?»

»Mert vagy azok a szerencsétlenek tanulnának meg beszélni, vagy ön tanulna meg hallgatni.»

A z üzlet ember. Egy mészárosnak unokája született, minek nagyon örült. Néhány hét múlva oda vitték hozzá, azzal a hírrel, hogy már 8 font a gyerek. A szakértő ember karjaira vette és mindjárt meg is mérte.

»Igen, csakugyan 8 font!» — kiáltott fel örömeiben — »csak hogy a csontokal együtt» — jegyzé meg szakértelemmel.

„Mely fájdalommal jelentjük a legjobb férj, atya, nagyapa és após néhai Polgár FELEGY-HÁZY JÁNOSNAK folyó hó 1-én éjjel, életének 87. boldog házasságának 31. évében, hosszas betegeskedés után végelgyengülés következtében történt elhunytát. Megboldogult kedves halottunk hült tetemei folyó hó 4-én szordán delután 2 1/2 órakor, Varga-utca 2253-ik sz. házunktól, az ev. ref. vallás szerint, a Czegléd-utcai templomban tartandó rövid gyászszertartás után, a Czegléd-utcai temetőben levő családi sírboltunkba, fognak örök nyugalomra tetetni. Végtszlességtételre összes rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket bánnat szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1891. febr. 2. Özv. Felegyházy Jánosné, szül. Bujdosó Julianna; egyetlen gyermekök: Felegyházy Julia, ferje Mayering Gyula; gyermekeik: Emilia és Károly; valamint az összes rokonság nevében is. Béke lengjen a sírhalma felett. A temetést az Asztalos-társulat temetkezési intézete rendezi.

* **Elmés órá**t készítet egy Goff Darius nevű ember Prozdenczeben. Maga az óra ugyan már mintegy kétszáz éves, de új gazdája különféle készülékekkel és villamos erő segítségével egészen átalakította oly módon, hogy az előcsarnokból az egész háztartást kormányozza. A ház kapujának kinyitása és bezárása az órá felhúzza. A mutató lapon belül levő készülék szűrőketkor az előcsarnokot megvilágítja. — Kora hajnalban, a cseledszobában esengetyűt hoz mozgásba. Egy órával később más helyen alkalmazott esengetyű által a háziakat költi fel s ismét egy fél óra múlva reggelre hívja őket. Ugyanez óra összeköttetésben áll egy más, a tulajdonos szobájában levő órával, oly módon, hogy mindkettő egyszerre üt.

* **Mennyivel nő a nap hossza** febr. hó folyamán? A nap feljött februar hó 1-én 7 óra 30 perczkor; lenyugodott 4 óra 58 perczkor, 28-án feljő 6 óra 46 perczkor; lenyugszik 5 óra 41 perczkor. Így a nap hossza e hó folyamán 1 óra 23 perczcel nő.

* **Az európai nemzetek között** Topinard Pál párisi anthropolog adatai szerint átlag a legmagasabb termetűek a svédek és norvégok, ezután jönnek a skótok és angolok átlag 176 cm. magas termettel. Az irlandiak, dánok, belgák és németek is átlag magasabbak 167 centiméternél, az oroszok átlagos magassága 166, a románoké s francziáké 165, a magyaroké 163, finnkeké 161 s a legalacsonyabb a lappoké, 154.

* **A nyíl mérget**, melylyel a pinte indiánok nyilaikat az ellenség előtt oly félelmesse teszik, a „Hanning Herald” szerint a következőkép készítik. Tizenkét darab friss csörgökigyó-fejet összekevernek fél liter vörös hangyával (amelyek csipése igen fájdalmas) s kevés vizet öntenek hozzá. E kevereket légmentesen elzárt anyag edényben 24 órán át leizott kövek közt tartják. Midőn az edényről leemelik a fődöt, ehhez egy 10 láb hosszú botot kell használni, mert az első gőzök belegezése halált okoz — mondják az indiánok. Midőn kihült az edény, benne egy szívós, barna anyagot találunk, ez a mérég, melybe nyilaik hegyét mártják. Most következik a mérég próbája. E cselebből az indian meghasítja kissé a lábát, úgy, hogy kissé vérzeni kezd. Egy forgácsot a mérégbe márt s ezzel oda nyúl a kifolyt vér legalsó csepjéhez, ha a mérég jó, akkor a méréggel érintkezett vér rögtön pezsgeni és forni kezd s ez tovább terjed a verben a seb irányá felé; de miután az indus nem akar meghalni, még mielőtt a pezsgő-vér elérné a sebet, gyorsan feltörli azt s most aztán nyugodt, hogy a mérég jó.

* **A földgömb legmelegebb vidéke** Bahrein környékén van a persa öböl partján. Folyók és források itt nincsenek s mindamellett a lakosság száma meglehetősen nagy a mi csak az által lehetséges, hogy az ivó vizet a tenger alul hozzák fel az ott fakadó forrásokból. A meritést a buvárok eszközlik, kik baljukban kecskebőrből készített tömlőket, jobbjukban kötélre erősített súlyos köveket tartva ereszkednek le a különben csekély mélységbe,

míg a tömlő megtöltése után a felbuzgó viz fáradság nélkül tolja fel őket a tenger színére. Némely forrshoz apály idején csónak nélkül is el lehet jutni.

* **A kereskedelmi akadémia** segélyző egyete részere ujabban a következő adományok folytak bé. Az augsburgi legszegyár helybeli igazgatóságától 10 frt, Steinfeld Mihály urtól 10 frt, a Budapesten tartózkodó volt tanulók alapító tagságából 15 frt. Ezen kívül Bodnár Géza gyűjtőívén adakoztak: Varga Lajos, Killer Ede, Dr. Sárvári Gyula, Dalmi Kálmán, Rátónyi András urak 1—1 frtot. Szentpály B. N. N. Krausz Arthur urak 50—50 krt. Lindenfeld Ede ivén: Steinfeld Antal ur 5 frtot, Cserhalmi József, Tárkányi Péter, Szabó Mihály, Némethy Lajos, Rozenthál Dániel, Keiner és Schvarcz urak 1—1 frtot. Jónász Gyula ivén: Zicherman Ede Katz József, Klein Mór, Bahuch Gyula, Feischl Emil, Klein Gyula urak 1—1 frtot. Aron Miksa ur 20 krt. Hönig István ivén a m. kir. államasutak üzlethezetőségének egyes hivatalnokai összesen 4 frt 90 krt. Fogadják mindazok, kik egyelőtünket humanus feladatában támogatják, az egylet nevében mondott hálás köszönetemet. Dr. Szántó Samuel, a segélyző egylet elnöke.

* **A temesvári kiállításról.** Az 1891. évi temesvári kiállítás végrehajtó bizottsága számos megkerésés folytán indítva érezte magát a *bejelentési határidőt februar hó végéig meghosszabbítani*, mi azon hozzáadással tétetik közhírré, hogy ezen határidő letelte után beérkező bejelentések *figyelembe vételü nem fognak*. A végrehajtó-bizottság.

* **Selyempete ingyen.** A földművelési miniszter már szetküldötte a fölhívást az ország minden részébe, hogy akik ingyen selyempetét akarnak kapni az államtól, jelentkezzenek hatóságuk fejeinél. Egyetlen kötelezettségük az leend, hogy az ingyen petekből termelt gubókat — büntetés terhe alatt — csak az államnak szabad eladniok.

Apróságok.

A nem szeretem élet. Asszony: „Ugyan ember, hát már nem eszel. Már jól laktál? — Férj: „Dehogy, csak kifaradtam a rágásban.”

— Gyere csak ide fiaeskám hát aztán jársz-e már iskolába?
— Járok.
Hát szamolni tudsz-e?
— Tudok.
— No hát itt tiz krajczár almára. Ha két krajczár egy alma, hány almát kapsz érte.
— Nyolezat.
— Dehogy nyolezat.
— De igen. Én tudok egy kofát, az nyolez almát ad tiz krajczárért.

Tolvaj: (az ügyvédhez.) A tekintetes ur olyan szépen védett engem, ki is szabadított, fogadja el hálából ezt az órát.

Ügyvéd: Az nem járja, maga szegény ember. De hát hogy jutott ehhez az órához?
Tolvaj: Hiszen épen arról volt szó.

Kisasszony: Hadnagy ur ha nem hagy fel hizelgéseivel, befogom fülem m.
Hadnagy: Ahoz az ön szép kaesói kicsinyek.

* **Köszönet nyilvánítás.** A debreczeni csizmadia iparos ifju mesterek 5 tagja, a nemeslelkűség szép tanujelét adta midőn az általok rendezett tánczvigalom jövedelméből, a debreczeni csizmadia iparos segédek ujonnan alakult betegsegélyző együletének pénztára javára 5 frtot adományozni szivesek voltak, mely nemes tettökért fogadjak leghálásabb köszönetemet. Az ifuság nevében Varkoly József ifjusági elnök.

* **Kitüntetés.** Nagy és tegyük hozzá méltó kitüntetés érte Mauthner Ödön budapesti magkereskedőt, kinek a hazai magkereskedés és a mezőgazdaság előmozdítása körül szerzett érdemei minden gazda előtt ismeretesek. Ő Felsége a király ugyanis az érdemes czéget

mely a tavalyi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításán magvaival valamennyi versenyző közt a legnagyobb díjat a diszokmányt nyerte, most a Ferencz József rend lovag keresztjével tüntette ki. Öszintén örülünk a magyar termények diadalával és a magyar czég megerdemelt kitüntetésének.

Aphorismák a „Szerelem”-ről.

Mantegazza után: Dr. Cupidó.

Szerelmesek! Ne féljete sem zivatartól, sem mennydörgéstől és villámlástól, sem törtől, sem méregtől, valamint ne tartsatok sem arulkodástól, sem gyűlölettől, sem irigységtől. Azonban ha szerelmetek tüzet folytonos lobogásban megtartani óhajjátok, úgy rettegjete a szerelem legfelelmesebb ellenségétől, — az unalomtól.

Egy óra hosszat szeretni: állatias, egy napig szeretni: emberi, az egész életen át szetni: angyali; egész életen át csupán egy lényt szeretni: isteni.

A természet a férfit polygamnak (többnejű) teremté; a nőnek magasztos missziója a férfit monogammá (egynejűvé) tenni.

Több egyidejű szerelem csakis képmutatás, élvhajászat, cynismus vagy érdek kifolyása lehet. Egyik ilyen fajtájú szerelem sem igazi. Egyik szerelem a másik után őszinte, hetteljes s isteni lehet.

Hogy az ember életében csak egyetlen egyszer szeretett igazán, az csupán egyike azon merész állításoknak, melyeket a szerelem napontként megmondolás nélkül fecsegve, odamond.

A ki több izben szeretett, valóban zavarba jöhet az iránt: Vajjon melyik volt az ő első, igazi szerelme. Hogy a zavarból kisegítve legyen, legcélszerűbb úgy cselekednie, mint ama természetbúvár, a ki rendszerének osztályozásában eltévedt, t. i. követni kell az időbeli és alphabetikus sorrendet. Ennélfogva a legelső és legforróbb szerelem az lesz, a mely az Á betűvel kezdődik.

Hogy a szerelmet töviseitől megszabadítsuk, hogy a sebeit begyógyítsuk, hiányait kipótoljuk, hogy felélenkítsük, nemesítsük, felmagasztaljuk és hogy örömeink kutfejévé és minden erénynek tanítójává tegyük; mindezekhez csupán egyetlen egy mód kívántatik t. i. egy kis adag őszinteség.

Hogyha sértés képes a szerelmet valakiből kiölni, úgy nála az önszeretet nagyobb volt mint maga a szerelem.

Mily gyakran nem más a szerelem, mint önszeretet élvhajászzalal fűszerezve.

A szerelem nem ismer sem hibát, sem aljasságot, sem szegényt. Oly feny a szerelem, mely sugarával mindent megdicsőít; oly melegség, mely bármily jégreteget felolvaszt; oly édesség, mely minden keserűséget megszüntet.

CSARNOK.

A becsületes tolvaj.

— Orosz elbeszélése. —

Irta: Dosztojevsky T. Fordította: Publik Ernő.

Valamelyik reggel, éppen mikor már hivatalba készültem indulni, betámit a szobamba Agrafena, aki mosni, vasalni, takarítani és főzni szokott a számomra és nem kis meglepetésemre velem beszédbe elegyedni igyekezett.

Agrafena szóvalan teremtés volt teljes életében. legalább mióta én ösmerem, — hat év óta, — legfeljebb csak ebéd után szólalt meg, hogy kedves egészségemre kívánja, amit az Isten adott és ő megfőzött.

— Egy kéresem volna, uram — mondá — nem volna hajlandó kiadni a kamarát, bérbe?

— Micsoda kamarát?
— A melyik a konyhából nyílik, — hát nem tudja?

— Minek?
— Mások is kiadják a kamarájukat, hát mi miért ne adhatnók ki?

— Hát aztán kifogja kibérelni?
— Aki kifogja bérelni! Valami bérlő.
— De nézze öreg — hiszen az egy olyan szük lyuk, hogy nem fér el benne még ágy sem. Ki az ördög laknék ott?

— Van ott annyi hely, hogy kinyújtózkodhatik benne egy ember pompásan — lakni meg lakják az ablakban.

— Micsoda ablakban?
— Hát nem tudja, a konyha ablakban! Ott elülhet, elvarrogathat, szép csendesen — aztán még az egész butora mindössze egy kis asztalból, meg egy kis székből áll.

— Miféle ember az?
— Nagyon csendes ember az kérem. — Én fogok neki főzni is. — A lakásért és az ebédért három rubelt fizet nekem.

Sok kérdés után végre megtudtam, hogy valami öreg uri ember beszélte reá az Agrafena fejét, hogy neki lakást és ebédet adjon.

Amire pedig egyszer Agrafena eltökélte magát, — annak okvetlenül kelle teljesülnie. — Tapasztalatból tudom, hogy másképp nem hagyna nyugton. — Mikor nem kedve szerint történik valami, mély buskomorságba esik és ebben az állapotban megmarad két-három hétig is.

Ilyenkor aztán elközmásítja az etelt, belevasalja a piszkot fehéreneműmbé és nem surlolja ki a szobámat, — szóval temérdek kellemetlenségeket okoz nekem. — Ennek a szófukar asszonynak se önelhatározása, se eredeti véleménye nem volt soha s ha valamit egyszer a fejébe vett, a világ minden kieséért sem lett volna tanácsos őt megakadályozni, ha csak az ember a nyugalomát és beketürését nem akarta kockára tenni. — Már pedig ami az én nyugodalmatommal illeti, ezt mindenek felett a legjobban szeretem s így a bérletbe is beleegyeztem.

— Van aztán annak az embernek valami bizonyítványa?

— Oh! kérem ő nagyon pontos ember, minden hónapban három rubelt fizet.

A következő napon már megjelent az új bérlő az én szerény magán lakásomban. — Én nem mérgeledtem ezért, sőt ellenkezőleg szívből örvendeztem neki.

Én ugyanis úgy élek mint a remete, alig van ösmerősöm, s ritkán járok ki. — Tíz éve már, hogy így élek s valóban egészen megszoktam a magányosságot. Hanem még tovább is ilyen magányosságban élni egy ugyan ilyen Agrafenával, egy ugyanilyen lakásban, bizonybizonny nem valami nagyszerű kilátás! Ilyen körülmények között tehát egy csöndes lakótárs valóban áldás számba megy, — az emberre nézve.

A könyve szerint az én bérlőm kiszolgált katoná lett volna, különben ezt első pillantásra is sejtette volna az ember róla. Remekül össze illettünk. — Ő tudott történeteket elbeszélni, — történeteket a saját életéből.

Életem örökös egyformaságánál fogva ez az ember valóságos kincsnek kepezett reám. — Egyszer magam voltam egyedül otthon.

Hirtelen úgy vettem észre, hogy valaki kopog az előszobában. — Kinyitóm az ajtót, — hát egy kis alacsony, idegen embert látok a hideg őszi időjárás dacára egy kis vékony kabátban.

— Kit keresel?
— Itt lakik Alexandrov ur?
— Nem lakik itt, fiacskám! Az Isten áldjon meg!

— Pedig a házmester azt mondta nekem, hogy ő . . . hebegett az idegen, miközben figyelmesen körülnézve az ajtó felé sompolygott.

— Eredj! máshol keresd, fiacskám!
Másnap delután, miközben Asstafij Iwanovics a bérlőm egy kifordított kabátot próbált rajtam, úgy tetszett, mintha valaki ismét az előszobába jött volna. Én hirtelen kicsaptam az ajtót. A tegnapi ember éppen a szemeim

előtt a legnagyobb nyugodtsággal leakasztotta a kabátomat a fogasról, a hóna alá csapta azt s azzal ill a berek nádak-erek, kiugrott az ajtón.

Agrafena tátott szájjal állt ott; annyit tett a kabátom megmentéséért.

Asstafij Iwanovics utána iramodott a gazfinak, tíz perc múlva azonban visszatért kimerülve, üres kézzel. — Elpattant, megugrott a ficzkó!

Lám, milyen jó — Asstafij Iwanovics, — hogy nem a téli kabátomat esipte el a ficzkó, a mi kissé zokon esett volna.

Asstafij Iwanovics annyira meg volt hatva, hogy mikor reá pillantottam, egészen kiment a lopás az eszemből. — Milyen izgatottság! Sehogyz tudott megnyugodni! Minden pillanatban félre dobta a munkáját, minduntalan a szerencsétlenséget beszélgette ejejétől végig, — hogy hogyan állt ő itt, hogyan akasztották le a kabátot az orra előtt s hogy hogyan ugrott meg a ficzkó. Aztán megint munkának ült, aztán megint sutba dobta munkáját — lerohant a házmesterhez, össze teremtettezte derakasan, hogy miért nem vigyázott az udvarban. Mikor visszajött, elővette Agrafenát és őt is megáldotta amugy Isten igazában. Végre újból munkához fogott, motyogott, motyogott: hogy hogyan állt ő itt, hogyan akasztották le a kabátot az orra előtt s hogy hogyan ugrott meg a ficzkó.

— No Asstafij Iwanovics, bennünket szépségesen a falhoz állítottak — mondám mikor estve egy csésze theát nyújtottam neki; szinte szerettem volna, hogy újból elkezdje az elveszett kabát történetét, amely az ő mély meghatottságával előadva és a gyakori ismétlései folytán nagyon mulattatóvá kezdett válni.

— Bizony uram, most az egyszer boldogdátok tettek bennünket, — én úgy tudok ezért bosszankodni, habár nem is az én kabátomat emelte el. — Annyit mondhatok, hogy nincs a világnak förtelmesebb férge mint a tolvaj!

— Az igaz Asstafij Iwanovics! Elhiszi, hogy inkább a tűzbe dobtam volna azt a kabátot, semhogy egy tolvajnak engedjem oda! Igy váltig sajnálom!

— Én is sajnálom! Habár sokszor az egyik tolvaj nem olyan, mint a másik. Látja uram, én ösmertem már becsületes tolvajt is.

— Becsületes tolvajt? Vajjon hogy férhet össze a becsület a lopással?

— Az igaz, — ez egy kiesít furesa! Én azt akartam mondani, hogy ő becsületes ember volt és mégis lopott. Nagyon szerencsétlen fráter volt.

— Hogy-hogy?
Ezelőtt két évvel megesett velem egy izben, hogy egy egész esztendeig állás nélkül maradtam. Mikor meg az utolsó napokat szolgáltam a katonaságnál, összekerültem egy elvetemült emberrel. — Borközben ösmerkedtünk meg egymással. Iszákos és kőborló volt. — Azelőtt ő is szolgált valahol.

(Folyt. köv.)

A közönség rovata.

Kérelem hit- és vérrokonainkhoz!

Az éjszakkéleti Kárpátok bércei között *Mármaros-Sziget* a legvégső pont, hol az evangélium szerint reformált vallásnak rendezett egyházközege van. E végponton csaknem a reformatió kezdete (1524) óta szolgál ez egyház a vallás és nemzetiség szent ügyének, terjeszti a világosságot, s hintegeti a hazafiaság nemes magvait. A századok viharai között mindig emberül állotta meg helyét s diadalmasan verte vissza az ellenáramlatokat, s a XVII-ik század kezdete óta ref. jellegű közélet tanodája sok kiváló embert nevelt az egyháznak és a magyar hazának. A jelen század hatodik évtizedéig elég virágzó körülmények között élt, azonban ennek utolsó éve gyászosan alkonyodott le felette. 1859. augusztus tizedikén a város legjelentékenyebb részével együtt elhamvadt, megsemmisült temploma, tornya s több egyházi épülete. »A templom megsemmisülése pótothatatlan kár volt nemcsak az egy-

háznak, de a nemzetnek is, mert benne egyik legszebb történelmi emléke veszett el.« A nagy veszteség után, az egyház egy óriás munka kifejtéséhez fogott: s anyagi ereje teljes megfeszítésével s a haza minden vidékén lakó hit-rokonaink s honfiaink anyagi támogatásával megkezdte építeni templomát. Évek teltek el míg a mű tétő alá jutott; és a mikor közelgetett már a befejezéshez újból kiterjeszté felette sőtét szárnyait az enyészet s 1872-ben újra a lángok martalékává lön. E nehéz csapást nem tudta az egyházközség kiheverei mind e mai napig. S bár sohasem hiányzott s nem hiányzik jelenben sem hiveinek buzgó áldozatkészsége, nincs benne annyi erő, hogy e monumentális épületet romjaiból kiemelje. Pedig már nagyon itt az idő, hogy ezt eszközölje; mert a befejezetlenül álló templom az idő vasfogának hatalma alatt nagyon bomladozni kezd, s ha tovább így marad, megfog semmisülni a mult nehéz és küzdelemteljes munkája is. Elhatározta azért egyháztanácsunk, hogy a befejezéshez minden lehető utat és módot megkísérelt, mert erősen sarkalja annak tudata, hogy rohamosan haladó városunk egyik legszebb pontján álló épülete tovább így nem maradhat s a haza végső pontján emelkedő magyar ref. templomának befejezése vallási és hazafiai elodázhatatlan kötelesség. Az azonban világos dolog előtte, hogy hiveinek legnagyobb fokú áldozatkészsége sem fogja elérni a kívánt eredményt, ugyanezért meríteni óhajt a kimeríthetetlen forrásból, a magyar haza lakóinak áldozatkészségéből. És a mikor ezt tenni készüli, szükségtelenek tartja bővebben esetelni helyzetét. A hazának csaknem minden lakója előtt tudva van az a nemes missió, melyet a vidéki egyház teljesít, tudva van, hogy ez is többi testvéreikhez hiven, a világosság, erkölcsiségen kívül különösen a magyar hazafiaságot van hivatva fejleszteni; ugyanezért teljes bizalommal fordul mindenrendű és rangu hit-rokonaihoz és honfitársaihoz, s kéri őket, hogy e nagy fontosságú munkájában legyenek segítségére. Tudjuk agyan mi, hogy az újabb időben sok oldalról van igénybe véve mindenkinék áldozatkészsége, tudjuk, hogy gyakran kell megnyitni erszényeinket egy és más czélok felvirágoztatására, de mégis azon hitben élünk, hogy e nemes czél iránti kérelmünk nem talál süket fülekre, hitrokonaink és honfitársaink fillérjeikkel elősegítik azt a szép és nemes czélt, melynek megvalósítására bennünket vállalási, egyházi és hazafiai kötelességünk egyiránt sarkal.

Bizalommal fordulunk azért a nemesszívű emberbarátokhoz, s kérjük őket az irás szavaival: ne fogd el a jötteményt azoktól a kik szükkölködnek, mikor a te kezdednek hatalmában vagyon annak cselekedhetése. Péld. III. 27. Minden adományról az egyházközség számolhat, s az adakozások hírlapilag is nyugtáztatnak. Pénzküldemények f. évi május 1-ig tiszt. Szikszay Zoltán lelkészhez, M.-Szigetre küldendők. Kéréimünk megújítása után kiváló tisztelettel vagyunk M.-Sziget, 1891. január 15. alázatos szolgálai: a m.-sziget ev. ref. egyháztanács, s ennek nevében *Szikszay Zoltán*, ev. ref. lelkész. *Szöllösy Antal*, főgondnok. 119891.

E vallási és nemzetiségi szempontból helyesen indokolt kérés szózat foglatatának megszívvelését s a meghallgatás folytán megnyílt szívek felbuzdulásából eredő adományok nyújtására való hajlandóságot a hivesek, a bizalommal megkeresettek kegyes figyelmébe szeretettel ajánlom.

Az ur oltárát szükkölködni ne engedjük!
»Tiszteld meg az Istent vagyonoddal«
Péld. III. 9.

Debreczen, 1891. január 19.

Révész Bálint,

a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke.

KIMUTATÁS

a debreczeni telefon hálózat beszélő állomásairól.

42. Angol királynő száll.	1. László Albert könyvkereskedése
69. Államvasutak állomás főnöke.	74. Légszuszgár
75. Államvasutak üzletvezetősege.	53. Magy. francia bizt. társ.
84. Dr. Balkányi Emil orv.	15. »Magyar király« kávéh.
40. Dr. Balkányi Miklós, ügyvédi irodája.	44. »Margite« fürdő
91. Dr. Balkányi Miklós lakása.	48. Mentelep parancsnoks.
84. Bauer és társa gépgyára.	38. Osztrák-magyar bank
14. »Bikac« szálloda.	10. Pavillon laktanya (katonai kórház)
65. Dr. Balkányi Ede, orv.	33. Dr. Popper Alajos, orv.
93. Dr. Burger Péter, orv.	31. Rendőr főkapit. magánlak
83. Casinó.	87. Rendőr főkapitányság
70. Csanak József nagykereskedése.	95. Rendőr alkaptányság I-ső kerület
90. Dr. Csikos Sándor, orv.	27. Rendőr alkaptányság II-ik kerület
18. »Debreceze« szerk.	45. Rendőr alkaptányság III. kerület éjjeli őrs.
35. »Debreceze« Ellenőrszerk.	41. Rendőr alkaptányság IV. kerület
55. »Debreceze« helyi vasutas irodája.	56. Rendőrség az indóháznál
43. »Debreceze« helyi vasut nagyverdeli indóház.	63. Rosenberg Albert özv. szállító
2. Dohánygyár.	5. Rothschnek V. Emil gyógyszerüzete
52. Első magyar ált. bizt. társ.	99. Rothschnek V. Emil lakása
9. Epreskerti faraktár.	8. Riesz Lipót cukrársz. daja
46. Földmester.	37. Schönfeld Fülöp gyára
68. Főispán.	22. Színház
6. Feischl Fülöp és Fia cég.	50. Szikszay Lajos építész
13. Fürst Mátyas és Fia cég és Áron Miksa cég.	7. Stern József és testvére cég üzlete
86. Frohner szálloda	57. Tafler Ignác
85. Glück Adolf pincér ügynök.	58. Termény- és áru közraktár.
60. Gebauer Károly kóporos gyára	61. Turai Farkas irodája
62. »Hungaria« kávéház	96. Tűzoltóság
81. Ipar- és kereskedelmi bank	64. Dr. Tibanyi Sámuel, orvos
94. Iparegyesületi takarékos hitelintézet	29. Tóth Gyula vaskeresk.
39. »István« gőzmalom	32. Varga Ferenc építész
19. Keresk. és iparkamara	76. Weisz Mózes és Fia cég.
66. Kegyelet temetkezési intézet	92. Weisz Sándor divatüzlete
77. Kölcsonös segélyező egyeslet szövetkezet	25. Városház (elnökség)
11. Közkórház	26. Városi fosztásvéveség
82. Központi kávéház	97. Vásártér (baromvásár)
30. Kunz József és Társa cég	28. Zádor Lajos üzlete
47. Dr. Kola János, ügyv.	72. Zálogház (nyilvános)
4. Kovács Gábor, ügyv.	21. Stern József és testvére faáru gyára.
51. Dr. Legányi Gyula, orvos.	12. Stern József és testvére cég kefégyára
	73. Riesz Lipót sütődéje
	20. »Debreceze« Hirlap

Közgazdaság.

Magnézia szerepe a trágyázásban.

Joulie hírneves francia vegyész nemrégiben tanulmányt közölt ezen kiváló fontosságú tárgyról, melynek lényegét következőben közöljük: Köztudomású, hogy a magnézia a gabonanevelésnek lényeges alkotórészt képezi; mennyisége azonban változó. A kender hamuja 10%-ot, a a tengeri 17%-ot tartalmaz belőle; a búzáé pedig 15%-ot. Hogy termékeny talajban mily magnézia-tartalom kívánatos, pontosan el nem dönthető; azonban mindenesetre helyén való lesz a trágyázás, ha a talaj 0.05%-nál kevesebbet tartalmaz belőle, vagyis ha hektáronként 20 cm. vastagságú rétegben 2000 krgnál kevesebb volna benne! A határeset azonban már a ritkaságok közé tartozik. A talaj magnézia tartalmának meghatározása egyébiránt nehézségekre ütközik, és a gazdasági célokra ajánlott módszerek többnyire nem is adnak megbízható eredményt. Itt is a kísérlet az, mely legjobban vezet célhoz. Kísérletképen 200 kgr. magnézia-szulfátot szórunk 1 hektár termőföldre (melynek ára 100 krgonként 5—6 frt); ha a talaj csakugyan szükében volt a magnéziának, a szembeütlő hatás nem fog elmaradni; ellenkező esetben semminemű változás be nem áll. Hasonló eredmény érhető el, ha a hamuszireklorid-gyártásnál keletkező hulladékot szórjuk a talajra, mely »kainit« néven fordul elő a kereskedelemben. Ilyenkor azonban meglehet, hogy a keletkező kedvező eredményt nem a magnézia létesíti, hanem a

10 — 12 százalékban jelenlevő hamuszir. Azért tiszta magnézia-szulfát alkalmazása sokkal határozottabban dönti el a kérdést, és vegyi analízisnek is elébe teendő.

Kőbányai sorsútazlet.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

— jan. 31.
a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 44.—45.— 2. Óreg közép (páronként 300—400 klg. súlyban) 40.—41.— 3. Fialat nehéz (páronként 320. klgon felüli súlyban) 42.—43.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. súlyban 46½—46¾. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 45—45.50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) —.—.— 7. Közép (páronként 220—210 klg. súlyban) 43.—45.— 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 43.—44½. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgon felüli súlyban) 43½—44½. 10. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 43½—44.50 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 42.—.—43 Sertés létszám: 1891. jan. 29. napján volt készlet 83,362 darab. A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet változatlan. Nevelni való sertés Malacz (4—1 hónapos korban) —.—.— Felhajtás —.— drb.

Szerkesztői üzenet.

„Zugó vihar.“ Csak hadd zugjon az a vihar, az ön lant pengetése bizonyára nem fogja tulharsogni!
Reminiscencia. Kezdetleges dolog s mi nem látunk benne semmi különös aktualitást. Miért közölnek tehát?
I. M. urnak. P.-Ladány. Igen. A bájos kis költeményt legközelebb közöljük; s abból a jeles tollból bármit mindenkor örömmel veszünk.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Holnap, szerdán 1891. február hó 4-én páratlan bérletben:

A kornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Teljes felszerelést
gőztégla, eszeréparu és faleztégla gyártáshoz

szállít

mint sok évi különlegességeket
legjobb és legerősebb

kivitelben
LOUIS JÄGER
gépgyára
Köln—Ehrenfeld.

Uj temetkezési intézet!

DANKÓ MIHÁLY

ujjonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czepléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Elvállal

TEMETÉSEK RENDEZÉSÉT

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeket kielégítőig, a legnagyobb csinna kiállítva, helyben mint vidéken.

HULLASZÁLLÍTÁST

szabadalmazott légmentes érzekoporsókban, minden irányban eszközöl, vasuton árszabály szerint.

Halottas kocsijai

a legmagasabb igényeknek megfelelnek

Mindennemű érc- és művirág-koszoruk

felirással vagy a nélkül, a mai kor kívánalmához mért olcsó árért.

A midőn új vállalatot a nagyérdemű közönség pártoló figyelmébe ajánlom: igérem, hogy számos éven keresztül szerzett tapasztalatomat a gyászoló felek irányában, szigorú pontosság és figyelem által fogom érvényesíteni.

Debreczen, 1890. november hó.

Kiváló tisztelettel:
DANKÓ MIHÁLY,
temetkezési intézet-tulajdonos.

UJONAN FELSZERELT GONDY és EGEY FÉNYIRDAJA.

(Csupán Teleky-utca 6-ik szám alatt.)

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy az **egész monarchiában legnagyobb** ösmert és páratlan szerkezetű **uj üveg fedéllel ellátott** műtermünket minden e szakmánkba vágó kellékekkel ujonnan felszereltük. Nevezetesen:

I. Français Antiplanet objectiv, egy méter átméretű Camera-val. Életnagyságu fényképek közvetlen felvételére
II. Egy kisebb objectiv pillanatnyi záróval. Felvételi időtartama: 200-ad másodperc. Gyermekek, állatok s mozgó tárgyak biztos felvételére.

III. Különböző díszletek:

1) 8 darab háttér a híres velencei festő **Moro** által festve: Salon, díszterem, templom belseje, téli táj, parkos, sziklás, tavas s sás tájak, és a hátterekhez kellő előtérrel.

2) balusterek, oszlopok, lépcsőzetek, zsámolyok, emelvények, hinták, csónak.

IV. Staffage-ok:

1. A legkülönböző gyermekjátékok, zenélő órák a gyermeki kedélyek felelevenítésére.

2. Állatok: kutyák, galambok, tyukok.

3. Dísz és közönséges korsók, ékszertartók és vázák.

V. Dísznövények, főve yves és gyepes ponyvák, selyemterítők, függönyök.

VI. Virágok: cserepes, kézi, és menyasszonyi bouquet-ok, guirland-ok, pálmák, Makart-boquet-ok.

VII. Új melléktér, melyben a felvett kész fénykép kifestéséhez szükséges színvázlat közvetlen a természet után — egy negyed órai ülés alatt — elkészítetik.

VIII. Így műtermünk minden kigondolható eszközökkel és staffageokkal végleg el lévén látva, képesek vagyunk: Minden tetszés szerinti rajz vagy festmény után úgy egyes, mint több személyből álló — egész 60 személyig — festői csoportozatot a leghivebben utánozva magában a műteremben (nem udvaron) előállítani. Kéretik tehát a t. hölgyközönség a divatlapokban vagy más képes lapban megfelelő egyéniségükhöz mért tetszetős pose-okat magukkal elhozni, legalább izlése és kívánsága felől tájékozást nyujt. Fényképeket nem kérünk. — Czélünk épen nem chablon-szerű fényképeket, de festői rajzokat fényképezve visszaadni modelleinkben.

25 éven át a szenvedély legbensőbb érzetével folytatott üzletünk hü pártolását azzal véljük a t. közönségnek leghálásabban viszonzni, hogy az *árakat szem előtt tartva* mindig a legfinomabb kivittel, a *legolcsóbbra* szabtuk.

Kirakatainkban és műtermünkben csak saját terményeink vannak kiállítva

Kiváló tisztelettel:

GONDY és EGEY.

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**
fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához (csapó-utca, 383. sz.), vagy egyenesen a kiadóhivatalba [nagy-uj-utca, 1702. sz.] küldendők